

مجموعه تمرینها و دستورات عملی کار با سیستم عامل

ویندوز

WINDOWS XP, Win 10

برای درس مبانی رایانه و دروس

فناوری اطلاعات

تدوین:

مهندس علی ثاقب موفق

تعریف بعضی اصطلاحات :

Desktop : اولین صفحه ای که بعد از بالا آمدن سیستم عامل ویندوز مشاهده می گردد.

Background : تصویری که در Desktop قرار دارد.

Icon : علائم و شمایلهایی که روی صفحه Desktop قرار دارند.

Start Menu : منوی اصلی که در قسمت پایین سمت چپ قرار دارد.

Font : فونت ، نوع نوشتن می باشد.

Left Click : فشردن یک بار بر روی دکمه سمت چپ موس

Right Click : فشردن یک بار بر روی دکمه سمت راست موس

Double Click : فشردن دوبار پشت سر هم و سریع بر روی دکمه سمت چپ موس

۱ - تعداد درایو های هارد کامپیوتر و حجم هر کدام را بدست آورید.

- بر روی my computer یا This Computer صفحه desktop (صفحه ای که بعد از بالا آمدن سیستم عامل بر روی کامپیوتر ظاهر می شود) double click میکنیم.
- تعداد C: و D: و به جز درایو مربوط به CD مجموع درایو های کامپیوتر است.
- بر روی درایو مورد نظر (مثلا C:) کلید سمت راست موس را میزنیم و سپس گزینه properties را انتخاب می کنیم .
- در قسمت used space فضای استفاده شده و در قسمت free space فضای آزاد درایو مشخص است
- در قسمت capacity ظرفیت کل درایو نوشته شده است
- آیا می توان محتویات یک CD را بر روی درایو C کپی کرد؟ شرح دهید.

۲ - جایجا شدن در قسمت های مختلف هارد را انجام دهید .

- با double click به داخل درایو یا فولدر مورد نظر میرویم
- با انتخاب UP از منوی بالای صفحه (فلش به سمت بالا) از subfolder به folder و یا از folder به درایو میایم
- با انتخاب back , forward نیز به وضعیت بعدی و قبلی می رویم .
- (فلش به سمت چپ)
- ابعاد پنجره های صفحه را تغییر دهید. (موس را بر روی گوشه ها و چارچوب پنجره ها نگه دارید و به محض تغییر شکل موس کلیک سمت چپ موس را نگه داشته و آنرا به چپ و راست و یا بالا و پایین حرکت دهید)
- تعداد ICON های DESKTOP را پیدا کنید.
- با تکرار دستورات ، تسلط کافی را بدست آورید.
- در صورتی که هنوز اشتباهی Click می کنید و یا اینکه با Double Click موس نمی توانید فولدر یا آیکونی را باز کنید بایستی بیشتر تمرین نمایید.

۳- مشخصات کلی کامپیوتر را بنویسید .

- بر روی my computer یا This Computer صفحه desktop کلیک سمت راست موس را می زنیم
- گزینه properties را انتخاب (یعنی بر روی آن کلیک چپ موس را می زنیم) میکنیم
- مشخصات کامپیوتر در پنجره ای ظاهر خواهد شد
- مشخصات سیستم (ram - cpu , ...) را بخاطر سپارید.

پردازشگر: Processor:
حافظه داخلی (RAM): Installed Memory
نام رایانه: Computer Name
نام شبکه: Domain

۴ - مرتب سازی icon های صفحه desktop را انجام دهید .

- بر روی صفحه desktop کلیک سمت راست موس را می زنیم (اشاره گر موس روی icon خاصی نباشد
- گزینه arrange icon by یا Sort By را انتخاب و بر اساس مورد icon ها را مرتب می کنیم (مثلا آخرین اصلاح که Date Modified می شود).
- در حالت auto arrange تمام icon ها به طور خودکار مرتب می گردد. در ویندوز ۱۰ این گزینه نیست.
- روشهای دیگر مرتب سازی را بررسی کنید. (بر اساس تاریخ، نام و سایز فایل و نوع و ...)
- ۵- فولدری به نام computer_class در درایو C ایجاد نمایید .

- بر روی my computer یا This Computer صفحه desktop مونیتر double click میکنیم.
- درایو C را انتخاب و بر روی آن double click می کنیم .
- کلیک سمت راست موس را می زنیم (اشاره گر موس روی icon ی نباشد. اگر اشاره گر موس روی یک فولدر باشد، داخل آن یک فولدر دیگر ایجاد خواهد کرد)
- گزینه new و بعد folder را انتخاب می کنیم
- فولدری با نام پیش فرض (new folder) ایجاد خواهد شد و به ما اجازه می دهد تا نام فولدر را تغییر دهیم.
- حال نام جدید خودمان (مثلا computer_class) را بجای نام پیش فرض تایپ میکنیم
- با زدن اینتر یا کلیک سمت چپ موس در جایی دیگر، فولدر تثبیت میشود.
- فولدری دیگر در درایوی دیگر به نام خودتان ایجاد نمائید (نام فارسی)

۶ - نام فولدر را تغییر دهید :

- روی فولدر مورد نظر کلیک سمت راست موس را می زنیم
- گزینه rename را انتخاب می کنیم
- حال نام جدید خودمان را بجای نام قبلی تایپ میکنیم
- با زدن اینتر یا کلیک سمت چپ موس در جایی دیگر صفحه (قسمت سفید رنگ صفحه) فولدر با نام جدید تثبیت میشود.

۷- فولدر را حذف کنید :

- روی فولدر مورد نظر کلیک سمت راست موس را می زنیم
- گزینه delete را انتخاب می کنیم
- فولدر حذف خواهد شد (ممکن است پیامی مبنی بر اتمام حجت برای حذف فایل بیاید که yes را می زنیم)

اگر از حذف یک فولدر پشیمان شده ایم و بخواهیم آنرا مجددا بازیابی کنیم:

- به قسمت Recycle Bin (سطل آشغال) می رویم.
- فولدر مورد نظرمان را در recycle bin پیدا کرده و روی آن کلیک راست موس را می زنیم و

سپس گزینه restore را انتخاب می کنیم. تا فولدر به سر جای قبلی خود بر گردد.

- ۸- یک فولدر را به جایی دیگر از هارد کپی نمایید..... copy-paste
- روی فولدر مورد نظر (مثلا computer_class) کلید سمت راست موس را می زنیم
 - گزینه copy را انتخاب می کنیم
 - به فولدر یا درایو مقصد (مثلا درایو D یا درایو C یا درایو E) می رویم . (در صورتی که می خواهیم فولدر را به داخل فولدر خاصی کپی نماییم ، کافست به داخل فولدر مورد نظر نیز برویم یا فقط فولدر را انتخاب کنیم)
 - کلید سمت راست موس را می زنیم (مراقب باشید که اشاره گر موس در قسمت خالی صفحه مقصد باشد و روی icon دیگری نباشد)
 - گزینه paste را انتخاب می کنیم.
 - یک کپی از فولدر به محل جدید منتقل می شود

۹- فولدر را به جایی دیگر منتقل نمایید..... cut – paste

- روی فولدر مورد نظر (مثلا computer_class) کلید سمت راست موس را می زنیم
- گزینه cut را انتخاب می کنیم
- به محل مقصد (درایو و فولدر مقصد- مثلا درایو D فولدر New Folder) می رویم .
- کلید سمت راست موس را می زنیم (اشاره گر موس روی icon ی نباشد)
- گزینه paste را انتخاب می کنیم. و فولدر به محل جدید منتقل می شود .

۱۰- فایل خالی به نام file_class در درایو C ایجاد کنید..... Create file

- بر روی my computer یا This computer صفحه desktop مونیاتور double click میکنیم.
- درایو C را انتخاب و بر روی آن double click می کنیم .
- کلید سمت راست موس را می زنیم (اشاره گر موس روی icon ی نباشد)
- گزینه new و بعد text document یا (Microsoft word Document) را انتخاب می کنیم
- فایل با نام پیش فرض (new text document) ایجاد خواهد شد
- حال نام جدید خودمان (مثلا file_class) را بجای نام پیش فرض تایپ میکنیم
- با زدن اینتر یا کلید سمت چپ موس در جایی دیگر فایل تثبیت میشود.

۱۱- تغییر نام فایل ایجاد شده را انجام داده و سپس حذف فایل ، کپی فایل ، انتقال فایل را مشابه دستورات عمل مربوط به فولدر انجام دهید.

۱۲- تایپ متن در فایل مورد نظر را انجام دهید.

- بر روی فایل مورد نظر double click می کنیم .
- نرم افزار notepad یا مایکروسافت ورد، فایل را برای ما باز خواهد کرد.
- حال داخل فایل متن دلخواه (مثلا : this is computer class....) را تایپ میکنیم
- حال برای ذخیره فایل در هارد کامپیوتر از منوی بالا گزینه file و سپس save را انتخاب میکنیم
- از منوی file گزینه exit را انتخاب و خارج می شویم (همچنین میتوان علامت ضربدر گوشه بالا سمت چپ را بزنییم و خارج شویم)
- فایل با محتویات تایپ شده ایجاد خواهد شد .

۱۳- فایل را تحت نامی دیگر ذخیره نمایید..... save as

- بر روی فایل مورد نظر double click می کنیم .
- نرم افزار notepad یا Microsoft Word فایل را برای ما باز خواهد کرد.

- حال داخل فایل متن دلخواه (مثلا : this is computer class) را تایپ میکنیم
- حال برای ذخیره فایل در هارد کامپیوتر از منوی بالا گزینه file و سپس save as را انتخاب میکنیم. (مثلا درایو C و فولدر computer_class)
- در صورتی که بخواهیم نام فایل جدید انتخاب کنیم در قسمت file name نام جدید را وارد میکنیم و بعد دکمه save as را زده و بعد خارج می شویم.

۱۴- محتوی فایل را بر روی چاپگر چاپ کنید. file print

- بر روی فایل مورد نظر double click می کنیم .
- حال برای چاپ فایل از منوی بالا گزینه file و سپس print را انتخاب میکنیم

۱۵- فایل متنی جدید در کامپیوتر ایجاد کنید..... New File

- نرم افزار notepad را از طریق start و سپس windows – accessories اجرا می کنیم
- متن مورد نظر را تایپ و ذخیره می نمایم
- برای ایجاد فایل جدید دیگر از منوی file گزینه new را انتخاب می کنیم و متن جدید را تایپ و مجددا ذخیره می نمایم .

- ۱۶- فایل متنی موجود را (که قبلا آنرا ایجاد کرده اید) باز کنید:..... Open File
- در نرم افزار notepad از منوی file گزینه open را انتخاب میکنیم .
- از طریق مرور گر ظاهر شده، فایل مورد نظر را پیدا کرده و سپس دکمه open را می زنیم
- محتویات فایل بر روی صفحه مشاهده خواهد شد، میتوان محتوی فایل را اصلاح و آن را مجددا ثبت نمود.

۱۷- کپی بخشی از متن یک فایل به قسمت دیگر همان فایل را انجام دهید. Copy & Paste

- کلید سمت چپ موس را روی متن مورد نظریابین نگهداشته و بعد میکشیم تا متن مورد نظر ما انتخاب گردد.
- کلید موس را رها کرده و سپس کلید سمت راست موس را بر روی متن انتخاب شده می زنیم
- حال گزینه copy را انتخاب می کنیم.
- در قسمت دیگر متن که می خواهیم این متن انتخاب شده در آنجا قرار گیرد، کلید سمت راست موس را زده و گزینه paste را میزنیم
- یک کپی از متن انتخاب شده به قسمت دیگر صفحه منتقل می گردد .
- همچنین می توان جهت انتخاب متن از دکمه shift و کلید های جهت نما نیز استفاده نمود
- همچنین می توان برای کپی از CTRL+C و برای قراردعی و Paste از CTRL + V استفاده کنیم.

۱۸- یک shortcut برای برنامه Word یا هر برنامه دلخواه ایجاد نمایید .

- ابتدا بروی محل مورد نظر(مثلا روی desktop) می رویم .
- کلید سمت راست موس را می زنیم .
- گزینه new و سپس shortcut را انتخاب میکنیم .
- از قسمت browse برنامه مورد نظر را یافته و ok و بعد next میزنیم .
- میانبر ساخته خواهد شد، به طوریکه هر موقع آنرا click کنیم برنامه مورد نظرمان اجراء میشود.

۱۹- با استفاده از نرم افزار notepad یا word متن زیر را وارد نموده و تحت نام " فایل ۱ " ذخیره نمایید.

اغلب مردم زمانیکه با واژه " تکنولوژی " برخورد می نمایند ، بی اختیار " کامپیوتر " برای آنها تداعی می گردد . امروزه کامپیوتر (Computer) در موارد متعددی بخدمت گرفته می شود . برخی از تجهیزات موجود در منازل ، دارای نوع خاصی از " ریزپردازنده " یا Microprocessor می باشند . حتی اتومبیل های جدید نیز دارای نوعی کامپیوتر خاص می باشند .

با تمرین و تایپ کردن سعی کنید محل حروف و علائم را به خاطر بسپارید .

۲۰- پنج فولدر بر روی درایو D: ساخته بصورتی که فولدر ۵ داخل فولدر ۴ و فولدر ۴ داخل فولدر ۳ و همینطور ادامه یابد .

۲۱- تغییر زمینه صفحه نمایش:

- بر روی desktop کلیک می کنیم .
- کلید سمت راست موس را میزنیم . Right Click
- گزینه properties و بعد desktop را انتخاب می کنیم و یا گزینه Personalize و سپس لیست مربوط به Background را انتخاب میکنیم
- حال یکی از گزینه های Picture, Solid Color, SlideShow را متناسب با خواسته خود انتخاب می کنیم . (تصویر ثابت ، تصاویر پشت سر هم و تک رنگ) و یکی از تصاویر پایین آنرا انتخاب و یا از قسمت Browse آنرا پیدا می کنیم .
- نحوه Fit شدن تصویر بر روی دسکتاپ را نیز از منوی Choose a fit انتخاب کنید .
Stretch کشیدن ، Tile؛ چارخانه ای و center مرکزی و span گسترش در صفحه است .

۲۲- انتخاب Screen Saver و تنظیمات صفحه نمایشگر مانیتور .

- بر روی desktop کلیک می کنیم .
- کلید سمت راست موس را میزنیم .
- گزینه Display Setting یا properties و سپس screen saver یا Resolution و Orientation و بعد از لیست مربوطه یکی را انتخاب و تعیین کرده و سپس ok می زنیم .
- برای پیش نمایش آن میتوانیم دکمه preview را بزنیم . (زمان انتظار از طریق wait)

۲۳- تغییر وضوح صفحه نمایش:

- بر روی desktop کلیک می کنیم .
- کلید سمت راست موس را میزنیم .
- گزینه properties یا Display Setting را انتخاب می کنیم .
- حال از قسمت screen resolution یا scale and layout دقت تصویر را تغییر دهید و نتیجه را مشاهده نمایید .
- همچنین از قسمت color quality یا Change Brightness کیفیت رنگ را نیز تغییر دهید .

۲۴ - خاموش نمودن صحیح کامپیوتر:

- دکمه start یا آیکون پایین سمت چپ (شبیه پنجره) را انتخاب و سپس دکمه ای که علامت خاموش کردن یا turn off computer و بعد یکی از گزینه های sleep , shut down , Restart را انتخاب می کنیم که در این حالت ابتدا فایلها و تنظیمات ذخیره نشده ، کاملا در هارد ثبت شده و سیستم بطور ایمن خاموش می گردد .

۲۵ - برای Restart رایانه و یا به عبارتی راه اندازی مجدد رایانه:

- دکمه start و سپس دکمه power و بعد restart را می زنیم که در این حالت سیستم مجدداً با تنظیمات پیش فرض خود راه اندازی می گردد. وقتی سیستم به طور غیر منتظره کند شده است و یا وقفه ای طولانی در رایانه بوجود آمده است آنرا restart می کنیم.

۲۶- ورود با نام کاربری دیگر ضمن حفظ فعالیتهای کاربر فعلی:

- دکمه start و سپس log off و یا بالاترین منوی مربوط به نام کاربری را میزنیم (یا یکی از گزینه های change account setting , lock , sign out) را انتخاب می کنیم و سپس switch user و نام کاربری دیگر را انتخاب و با نام کاربری دیگر وارد می شویم .

۲۷- ورود با نام کاربری دیگر با بستن فعالیتهای کاربر فعلی:

- دکمه start و سپس log off (یا انتخاب بالاترین گزینه) را میزنیم و سپس log off یا sign out را انتخاب و با نام کاربری دیگر وارد می شویم .

۲۸ - اجرای برنامه از طریق run :

دکمه start و run (یا Run-> windows system-> start menu) و سپس نام برنامه را همراه با مسیر کامل آن وارد می کنیم . با زدن دکمه ok برنامه اجرا خواهد شد.

۲۹- جستجوی فایل در کامپیوتر:

-از منوی start گزینه search را انتخاب می کنیم . (یا در ویندوز ۱۰ از خط منویی پایین علامت ذره بین را انتخاب می کنیم و سپس نام برنامه و فایل مورد نظر را تایپ و اینتر می زنیم و نتیجه قابل مشاهده است مثل جستجوی Paint و تمام.)

- در ویندوز xp ، قسمت all files and folder را انتخاب می کنیم .
- نام فایل مورد جستجو را وارد می کنیم .

- در قسمت look in محلی را که می خواهیم جستجو در آنجا انجام گردد را انتخاب می کنیم.

- با زدن دکمه search جستجو آغاز و نتیجه سمت راست نمایش می یابد.

- از قسمت picture, music, video فایلهای تصویری را در کامپیوتر پیدا کنید.

- از قسمت picture, music, video فایلهای صوتی را در کامپیوتر پیدا کنید.

- از قسمت picture, music, video فایلهای ویدئویی (فیلم) را در کامپیوتر پیدا کنید.

- علامت * بجای چندین کرکتر و علامت ؟ بجای یک کرکتر استفاده می شود ، فایلهایی را پیدا کنید که حرف اول نام و پسوند آن A است.

۳۰- جستجوی کامپیوتر در یک شبکه :

-از منوی start گزینه search را انتخاب می کنیم .

- قسمت computer or people را انتخاب می کنیم .

- نام کامپیوتر مورد جستجو را وارد می کنیم .

- با زدن دکمه search جستجو آغاز و نتیجه سمت راست نمایش می یابد.

۳۱ - اخذ راهنمایی از سیستم عامل:

- از منوی start گزینه help and support را انتخاب می کنیم. یا دکمه F1 را بزنید.

- موردی را که می خواهیم راجع به آن اطلاعات کسب نماییم را در قسمت search تایپ نموده و دکمه مجاور آنرا میزنیم تا راهنماییهای لازم اخذ شود.

- از قسمت پایین می توان در خصوص موضوعات مرتبط اطلاع کسب نمود.

- از دکمه F1 نیز برای online help استفاده کنید.

۳۳ - اضافه کردن یک سخت افزار به سخت افزارهای موجود در کامپیوتر

- به قسمت Add Device یا add hardware از control panel می رویم .
- با استفاده از wizard در صورت اتصال سخت افزار به کامپیوتر (جواب yes) لیست سخت افزارها نمایش می یابد، با انتخاب سخت افزار مورد نظر، نصب انجام میشود.
- همچنین می توان از CD مربوط به درایور سخت افزار برنامه Setup یا Install آنرا اجرا نمود تا سخت افزار به سیستم عامل ویندوز معرفی گردد.

۳۳ - برداشتن برنامه ای کاربردی (مورد استفاده کاربر) از روی سیستم عامل:

- به قسمت add remove programs از control panel می رویم .

Win 10: Windows system-> control panel->Programs-> Uninstalled a program
- برنامه مورد نظر را از لیست انتخاب کرده و کلید change را برای بروزرسانی برنامه و کلید remove را برای برداشتن (uninstall) می زنیم.
- برنامه مربوطه از روی سیستم به طور کامل برداشته خواهد شد .

۳۴ - اضافه کردن رم افزار کاربردی به سیستم عامل:

- به قسمت add remove programs از control panel می رویم .

Win 10: Windows system-> control panel->Programs-> Get program
- برنامه کاربردی مربوطه بر روی سیستم نصب خواهد شد .

۳۵ - تاریخ و زمان سیستم را تنظیم نمایید .

Win 10: به قسمت data and time از control panel می رویم.
Windows system-> control panel->Clock, Language and Region ->
Change Date , Time , Number format

- تغییرات مورد نظر را اعمال میکنیم .

۳۶ - نصب فونت جدید بر روی سیستم:

Win 10: به قسمت font از control panel می رویم .
Windows system-> control panel->Appearance and Personalization->Fonts

- از منوی file گزینه install new font را انتخاب می کنیم .
- فونت های مورد نظر را از قسمت folder و drive می آوریم .
- دکمه select all را زده و سپس ok را انتخاب می کنیم.
- فونت های جدید بر روی سیستم ما نصب خواهد شد.پ
- ۳۷ - تغییر سرعت double click موس :
- از control panel مورد mouse را انتخاب و سپس در قسمت double click speed اهرم مربوطه را تغییر می دهیم.
- با double click کردن روی شکل سمت راست سرعت مطلوب را آزمایش میکنیم .

Win 10: Windows system-> control panel->Hardware and Sound->Devices and printers -> Mouse Setting (-> کلیک سمت راس موس را روی شکل موس بزنید و سپس) -> Double click speed

۳۸ - تغییر شکل موس:

- برای تغییر شکل موس و سایر کیفیات آن از tab های دیگر موس استفاده می کنیم .
- برای تغییر شکل موس از Tab ، Pointer استفاده می کنیم.
- شکلی از موس را که می خواهیم تغییر نماید را انتخاب و سپس از منو و یا Browse شکل جدید را انتخاب می کنیم.

Win 10: Windows system-> control panel->Hardware and Sound->Devices and printers -> Mouse Setting (-> کلیک سمت راست موس را روی شکل موس بزنید و سپس) -> Pointers -> Scheme

- ۳۹ - خاموش نمودن موبایل در صورت معطل ماندن (مثلا بعد از ۳۰ دقیقه که هیچ کلید و موسی زده نشود)

- از control panel قسمت power option را انتخاب می کنیم .
- در قسمت setting تنظیمات مورد نظر را انجام می دهیم .

Win 10: Windows system-> control panel->Appearance and Personalization-> Hardware and Sound->Power Options_ -> Power saver ->Change Plan Setting

۴۰ - نصب چاپگر جدید بر روی سیستم :

- قسمت printer and faxes control panel را انتخاب می کنیم .
- گزینه add printer را انتخاب و سپس با زدن دکمه next و پاسخگویی به سئوالات مربوطه در خصوص نوع چاپگر و محل اتصال (lpt1 یا USB)، نصب را دنبال نمایید .

Win 10: Windows system-> control panel-> Hardware And Sound->Add a Device

۴۱ - تنظیم زبان فارسی بر روی سیستم :

- گزینه regional and language option از control panel را انتخاب کنید .
- در قسمت standard and format زبان فارسی و در قسمت location کشور ایران را انتخاب کنید.
- در قسمت language زبانها (Right to Left language) را تیک زده و ok می کنیم .
- در قسمت advanced نیز زبان فارسی و در قسمت جدول پایین ، کدهای زبان عربی را وارد کنید.
- پس از ok برخی برنامه ها از cd مربوطه load شده و زبان فارسی فعال می شود .

Win 10: Windows system-> control panel->Clock Language and Region ->Language -> Add a Language

۴۲ - نصب اسکنر یا دستگاههای مشابه :

- گزینه scanners and camera را از control panel انتخاب می کنیم .
- گزینه add new imaging device را انتخاب می کنیم .
- سپس با زدن دکمه next و پاسخگویی به سئوالات مربوطه در خصوص نوع اسکنر و محل اتصال عملیات نصب را دنبال نمایید .

Win 10: Windows system-> control panel-> Hardware And Sound->Add a Device

۴۳ - تست و بررسی سخت افزار های نصب شده بر روی کامپیوتر:

- گزینه system را از control panel انتخاب میکنیم.
- قسمت hardware از بالا و سپس device manager را می زنیم.
- لیست قطعات سخت افزاری قابل مشاهده می باشد.
- در صورتی که کنار آنها علامت ! یا علامت ؟ باشد یعنی مشکلی در نصب آن وجود داشته است.

- با توجه به علائم مذکور وضعیت سخت افزارهای سیستم خود را بررسی کنید.
Win 10: Windows system-> control panel-> Hardware And Sound->View Devices and printers

۴۴- تغییر نوع نمایش start menu سیستم عامل ویندوز:

- گزینه taskbar and start menu را از قسمت control panel انتخاب می کنیم .
- از tab بالا start menu را انتخاب و سپس یکی از موارد classic start menu یا start menu را انتخاب می کنیم .
- پس از apply یا ok منوی start تغییر خواهد کرد .

برای ویندوز ۱۰ ابتدا روی صفحه desktop کلیک راست موس را زده و personalize را انتخاب و سپس start را انتخاب می کنیم.
سپس با on و off کردن گزینه ها نتایج آن را روی start menu مشاهده می کنیم.

۴۵ - افزایش گزینه های مربوط به start menu سیستم عامل :

- گزینه taskbar and start menu را از قسمت control panel انتخاب می کنیم .
- از tab بالا start menu را انتخاب و سپس customize را انتخاب می کنیم .
- از لیست پایین گزینه های مورد نظر را تیک می زنیم .
- پس از apply یا ok محتویات منوی start تغییر خواهد کرد

برای ویندوز ۱۰ ابتدا روی صفحه desktop کلیک راست موس را زده و personalize را انتخاب و سپس start را انتخاب می کنیم.
سپس با on و off کردن Show app list in start menu نتایج آن را روی start menu

۴۶ - ایجاد کاربر جدید برای سیستم عامل :

- گزینه user account را از control panel انتخاب و create new account را که جهت ایجاد حساب جدید (برای کاربر جدید) است ، بر می گزینیم .
- نام کاربر مورد نظر را در قسمت مشخص شده وارد نمایید .
- بر اساس اینکه کاربر مورد نظر در چه سطح دسترسی به سیستم باشد یکی از دو مورد administrator یعنی دسترسی کامل و یا limited را انتخاب و سپس create account را می زنیم .
- کاربر مورد نظر ایجاد خواهد شد.

Win 10: Windows system-> control panel-> User Accounts -> create user

۴۷ - تغییر مشخصات کاربر مورد نظر (غیراز کاربر جاری) در سیستم عامل :

- گزینه user account را از control panel انتخاب می کنیم .
- روی آیکون کاربر مورد نظر double click می کنیم .
- بر اساس نوع تغییر (تغییر نام ، کلمه عبور ، تصویر، سطح دسترسی و یا حذف آن) گزینه مربوطه را انتخاب می کنیم .

- با زدن دکمه change تغییرات لحاظ خواهد شد .

Win 10: Windows system-> control panel-> User Accounts -> Change Account Type

۴۸ - تست و تغییر صوتهای ساعت شده در اثر رویدادهای مختلف در سیستم :

- گزینه sound and audio devices را از control panel انتخاب می کنیم .
- از لیست مربوط به program event رویداد مورد نظر و از لیست sounds صدای مورد نظر را انتخاب و سپس OK می زنیم .
- رویداد مربوطه هنگام وقوع صدای انتخاب شده توسط ما را ایجاد خواهد کرد .

Win 10: Windows system-> control panel-> Hardware and Sound -> Sound Adjust system Volume, Change system volume

۴۹ - اجرای برنامه ای در زمانهای از قبل تعیین شده :

- گزینه scheduled tasks را از control panel انتخاب می کنیم .
- گزینه add scheduled task را انتخاب می کنیم .
- با استفاده از wizard (next های متوالی و نهایتا finish) زمان و طول دوره مورد نظر جهت اجرا در آن لحظه خاص را تعیین می کنیم .
- برنامه در زمان مشخص شده اجرا خواهد شد .
- کاری کنید برنامه Word یک دقیقه دیگر به طور خودکار اجراء شود.

Win 10: دکمه Win + CTRL + R -> تایپ “taskschd.msc“ -> Action-> Create Task

- ۵۰ - نمایش اطلاعات سیستمی (کامل) کامپیوتر :
- از منوی start گزینه accessories و system tools را انتخاب نمایید .
- با انتخاب گزینه system information اطلاعات کامل نمایش خواهد یافت .

Win 10: Start Menu -> Setting-> System->About

۵۱ - تفرق زدایی هارد (افزایش فضای قابل استفاده هارد با حذف فواصل کوچک بین فایلها که در اثر کار کردن زیاد با هارد پیش می آید) .

- از منوی start گزینه accessories و system tools را انتخاب نمایید .
- گزینه Disk Defragmenter و سپس درایو مورد نظر را انتخاب نمایید .
- حال می توان جهت آگاهی از وضعیت پراکندگی فایلها ابتدا آنرا Analyze نمود و سپس آنرا Defrag کرد و یا اینکه از ابتدا آنرا defrag کنیم .
- رنگ قرمز نشان از پراکندگی فایلها (نا مطلوب) در هارد و رنگ آبی نشان از پی در پی بودن فایلها (مطلوب) ، رنگ سبز فایلها غیر قابل جابجایی و رنگ سفید فضای آزاد درایو را نشان می دهد.
- در صورتی که پس از analyze درایو میزان خطوط قرمز زیاد باشد می توان آن درایو را جهت بهبود سرعت دسترسی به آن defrag نمود .

Win 10: Start Menu -> Windows Administrative Tools -> Defragment and Optimize drives-> Optimize یا Analyze انتخاب درایو مورد نظر

۵۲ - آوردن Icon هایی در قسمت taskbar ویندوز:

- بر روی taskbar (نوار آبی رنگ سمت راست start menu) کلید سمت راست را می زنیم.
- از قسمت toolbars گزینه مورد نظر را انتخاب میکنیم و آیکوها روی task bar قرار

خواهد گرفت . در ویندوز ۱۰ نیز به همین صورت خواهد بود.

۵۳ - عملکرد برنامه ها task ها و cpu را در کامپیوتر بررسی نمایید . (مدیریت task ها):

- کلید ctrl + alt + del را با هم فشار دهید. (میتوانید کلیک سمت راست موس را در قسمت مربوط به task bar نیز فشار دهید و task manager را انتخاب نمایید .)
- قسمت application برنامه های در حال اجراء را نشان می دهد ، که می توان برنامه ای را با زدن دکمه end task از حافظه خارج نمود .
- قسمت processes وضعیت پروسس ها (زیر برنامه های مربوط به برنامه های اصلی) را نشان می دهد که شامل فضای حافظه اختصاص یافته و میزان استفاده از cpu می باشد.
- میتوان process خاصی را از حافظه خارج نمود و end process کرد، که معمولا مواقعی که پروسس مربوطه ایجاد اختلال در روند سیستم کرده باشد اینکار را می کنیم .
- قسمت performance کارایی cpu و حافظه را نمایش میدهید. (میزان استفاده از پردازنده سیستم)
- در قسمت networking وضعیت کاربری شبکه و نرخ انتقال داده ها را نشان می دهد . (در صورت داشتن کارت شبکه و نیز شبکه LAN اطلاعات ملموس تر خواهد بود .)
- قسمت user کاربر جاری و وضعیت آنرا نشان می دهد، که میتوان log off یا disconnect شد.
- از منوهای task manager نیز میتوان فعالیتهای مشابه را انجام داد.
- کاربرد های task manager را بررسی کنید.

۵۴- برنامه Microsoft Word را اجراء نمائید.

با right click روی دسکتاپ و انتخاب Microsoft word document

متنی را در آن وارد و ذخیره نمایید.

متن مذکور را چاپ کنید (اگر چاپگر در دسترس نیست تا مرحله پرینت بروید)
فایل مذکور را در پوشه خاصی ذخیره نمائید.

۵۵ - برنامه Excel را اجراء نمائید.

حقوق کارکنان یک شرکت ۱۰ نفره را به شکل نموداری رسم نمائید.

فایل مذکور را در پوشه خاصی ذخیره نمائید.

۵۶- برنامه Power Point را اجراء کنید.

تعداد پنج اسلاید که معرف ، فعالیتهای دانشکده شما می باشد را طراحی نمائید.

۵۷- نرم افزار Internet Explorer را باز کنید.

- موضوعی را به صورت دایرکتوری و سپس بصورت Search جستجو نمائید.

- History را بیاورید.

- صفحه ابتدایی اینترنت را عوض کنید (در قسمت منوی Tools و بعد گزینه Internet

Options را انتخاب کنید.

- سایت پیش فرض را تایپ کرده و OK می زنیم.

۵۸- صفحه کنترلی یا control panel سیستم ؛ نحوه استفاده غیر همزمان از کلید های

CTRL,ALT,SHIFT

- به قسمت ACCESSIBILITY از control panel می رویم .

- گزینه use sticky keys را فعال میکنیم .

- اکنون می توان عمل کلیدهای ترکیبی (مثل ctrl + esc) را با زدن دکمه های ctrl و

esc به طور جداگانه انجام داد .

Win10: Control Panel\Ease of Access\Ease of Access Center

۵۹ - چگونگی تایپ مدام یک کرکتر با پایین نگهداشتن کلید مربوطه :

- به قسمت accessibility از control panel می رویم .
- گزینه filter keys را انتخاب می کنیم .
- در قسمت setting تنظیمات مربوطه انجام و در قسمت خالی می توان تست نمود .

۶۰ - ایجاد صوت هنگام فشردن کلیدهای caps lock, Numlock, scroll lock .

- به قسمت accessibility از control panel می رویم .
- گزینه toggles keys را فعال می کنیم .
- از این پس با فشردن دکمه caps lock صدای بیپ توسط سیستم تولید می گردد .

۶۱ - استفاده از صوت بجای پیامهای هشداری میان برنامه ها

- به قسمت accessibility از control panel می رویم .
- از tab بالا قسمت sound را انتخاب و use sound setry را فعال می کنیم .
- از قسمت choose the visual warning پیام مناسب را تعیین می کنیم
- این پیام جایگزین بیپ های سیستم خواهد شد .

۶۲ - برجسته و وضوح نوشتاری صفحه نمایش برای کم بینایان (سیاه و سفید):

- به قسمت accessibility از control panel می رویم .
- به tab مربوط به display می رویم و use high contrast را فعال می کنیم .
- به محض ok نمودن صفحه نمایش بطور واضح و خوانا قابل رویت می گردد .

۶۳ - تغییر سرعت چشمک زدن کرسر :

- به قسمت accessibility از control panel می رویم .
- به tab مربوط به display می رویم و use high contrast را فعال می کنیم .
- در قسمت cursor option گزینه های مربوطه را set می کنیم .

۶۴ - استفاده از کلیدهای جهت دار سمت راست کیبورد جهت کنترل موس:

- به قسمت accessibility از control panel می رویم .
- قسمت mouse را از بالا انتخاب می کنیم .
- قسمت use mouse key را فعال می کنیم ، حالا پس از ok زدن می توان موس را با کلیدهای جهت نما سمت راست حرکت داد .

۶۵ - نصب مودم و تنظیمات مربوطه آن :

- گزینه phone and modem option را از control panel انتخاب می کنیم .
- دکمه new را میزنیم و با انتخاب modem از منوی بالا مراحل را تا نصب دنبال می کنیم .

۶۶ - ایجاد ارتباط جدید تلفنی (اینترنتی) با کامپیوتر راه دور :

- از گزینه network connections در control panel قسمت create new connection را انتخاب می کنیم .

- گزینه دوم و سپس گزینه اول را جهت اتصال به اینترنت انتخاب می کنیم .
- (توضیح اینکه بر اساس نوع ارتباط با شبکه یکی از گزینه ها را انتخاب خواهیم کرد)
- در ادامه با تایپ نام و بعد شماره تلفن کامپیوتر میزبان کار را ادامه می دهیم .
- ارتباط connection جدید ساخته خواهد شد که میتوانیم connection جدید را بر روی desktop منتقل کرده و با اجرای آن به شبکه مورد نظر و یا اینترنت متصل شویم .

۶۷ - رویت قسمت registry ویندوز:

- از منوی start گزینه run را می آوریم .
- دستور regedit را در آن اجراء می کنیم ، registry ویندوز نمایش خواهد یافت (البته در صورتی که مجوز کافی داشته باشیم .
- حال گزینه های HKEY-CLASS-ROOT و HKEY-CURRENT-USER و HKEY-LOCAL-MACHINE و MACHINE و HKEY_USERS و HKEY_CURRENT_CONFIG نمایش خواهد یافت.
- HKEY_CURRENT_USER : اطلاعات و خصوصیات کاربر فعلی مثل DESKTOP آن .
- HKEY_LOCAL_MACHINE : خصوصیات سیستم کامپیوتر از قبیل سخت افزار و نرم افزار که برای تمام کاربران یکسان است .
- HKEY_USERS : اطلاعات و تنظیمات کاربران به طوریکه هر کاربر به SID در اینجا دارد.
- HKEY_CURRENT_CONFIG : شامل اطلاعات پیکربندی سخت افزار سیستم می باشد.
- موارد استفاده از registry را بررسی کنید.

۶۸ - اجراء برنامه از طریق RUN :

- از منوی Start قسمت Run را انتخاب کنید(در ویندوز ۱۰ از قسمت جستجو که به شکل ذره بین است دستور Run را اجراء می کنیم)
- نام برنامه مورد نظر را وارد کنید.(می توانید از دکمه Browse نیز برای یافتن برنامه مورد نظر استفاده نمائید. و با زدن دکمه OK برنامه اجراء می شود.

۶۹ - به اشتراک گذاشتن فولدر با کاربران دیگر

- فولدر مورد نظر را انتخاب کنید
- بر روی آن کلیک راست موس را زده و گزینه Sharing (یا در ویندوز ۱۰ Shared With و سپس Specific People را انتخاب کنید و کاربر مورد نظر خود را برای به اشتراک گذاری فولدر انتخاب کنید.)
- جمله If you understand را کلیک نموده و ادامه دهید.
- با علامت یک دست ، فولدر به اشتراک گذاشته می گردد

۷۰ - مخفی کردن فایل:

- بر روی فایل مورد نظر کلیک سمت راست و سپس Properties را انتخاب کنید.
- گزینه Hidden را انتخاب کنید (تیک بزنید) و سپس Apply یا Ok را بزنید.
- فایل کم رنگ می شود.
- برای عدم رویت فایل‌های مخفی از منوی بالا گزینه Tools و سپس Folder Option را انتخاب نموده و در قسمت View جمله Don't Show Hidden files را تیک زده و OK کنید.

(تدوین: علی ثاقب موفق)